

Број: 01,02,03,04/3-05-2-587/25

Сарајево, 31. 07. 2025.

PRIMLJENO: 05-08-2025			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga

ИЗВЈЕШТАЈ

са 32. годишњег засједања Парламентарне скупштине ОЕБС-а
Порто, Република Португал, 29. 06 – 03. 07. 2025.

Први замјеник предсједавајућег Делегације Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине у Парламентарној скупштини Организације за европску безбједност и сарадњу, Албин Муслић, учествовао је на 32. годишњем засједању ПСОЕБС-а у Порту, Република Португал, од 29. јуна до 3. јула 2025, а које је одржано о теми „Обиљежавања 50 година Хелсиншког завршног акта: Одговор на нову стварност у ОЕБС-у”.

Годишње засједање Парламентарне скупштине ОЕБС-а главни је статутарни састанак Организације те је ово, 32. по реду, окупило више од 200 парламентарца из земаља региона ОЕБС-а. У оквиру засједања одржане су сједнице: Сталног и генералних комитета те пленарна сједница Скупштине.

Први дан годишњег засједања отворен је сједницом Сталног комитета, а која је по устаљеној процедури почела усвајањем листе учесника, како на пленарној тако и на сједницама генералних комитета те распоредом предложених додатних тачака. Тако је Приједлог резолуције о јачању позитивног програма сарадње на Западном Балкану, главног предлагача потпредсједника и посебног изасланика ПСОЕБС-а за Југоисточну Европу, Киријакоса Хацијанија, прослијеђен на пленарни дио засједања. Потом је активно дискутовано о извјештајима предсједнице, шефа финансија и генералног секретара ПСОЕБС-а те је одобрен ревидирани Приједлог буџета ПСОЕБС-а за 2025. и 2026. годину.

Пленарни дио овогодишњег засједања својим обраћањима отворили су: предсједница ПСОЕБС-а Пиа Каума и предсједавајућа португалске делегације Паула Кардосо, заједно са предсједником Парламента Португала, Жозеом Педром Агијар-Бранком.

Према претходно утврђеном распореду, првог дана пленарне сједнице разматрани су приједлози резолуција о: 50. годишњици Хелсиншког завршног акта: Глобални изазови за мир и безбједост у ОЕБС-овом региону, главног предлагача Потурајева из Украјине; Хелсиншком процесу након 50 година, главног предлагача Кауме из Финске, те о

јачању позитивног програма сарадње на Западном Балкану, главног предлагача Хаџијанија са Кипра. У оквиру дискусије о посљедњем приједлогу обратио се и замјеник председавајућег Делегације ПСБиХ Албин Муслић, као један од супотписника Приједлога резолуције. Посланик Муслић је нагласио да су сарадња и мир на Западном Балкану приоритет у овим изазовним временима те истакао важност Резолуције за Босну и Херцеговину, али и регион у цјелини. Независност правосуђа и борба против корупције кроз законске измјене те прекогранична сарадња од виталног су значаја за нашу државу, рекао је Муслић, и додао да су владавина права те једнакост примјене за све темељ сваког демократског друштва и један од кључних приоритета за Босну и Херцеговину. По завршетку првог дана усвојен је Приједлог резолуције о јачању позитивног програма сарадње на Западном Балкану и као такав је пронашао своје мјесто у Декларацији овогодишњег засједања, завршног документа догађаја. Кроз споменуту резолуцију препознаје се стратешки значај Западног Балкана за стабилност, безбједност и мир у Европи те региону ОЕБС-а, изражава забринутост због актуелне политичке нестабилности у региону те подвлачи да су помирење, инклузивна регионална сарадња и добросусједски односи кључни за међусобно повјерење и заједнички напредак.

Предстојећи дани засједања протекли су уз наставке сједница Генералног комитета за политичка питања и безбједност, Генералног комитета за економска питања, науку, технологију и животну средину, чији је члан посланик Муслић, те Генералног комитета за демократију, људска права и хуманитарна питања, а чији су дневни редови утврђени Пословником и претходном расподјелом додатних тачака, што укључује утврђивање и разматрање извјештаја сва три комитета, приједлоге резолуција те изборе руководства.

Генералном комитету за економска питања, науку, технологију и животну средину додијелене су додатне тачке о: одговору на демографску зиму; перспективи младих особа у региону ОЕБС-а, заједничким називницима проблема корупције, организованог криминала и тероризма; о промоцији искористивости заплијењене имовине стечене организованим криминалом; проблематици и повезаности климатских промјена, корупције и безбједности у ОЕБС-овом региону те јачању парламентарне дипломатије и бриге о будућим генерацијама, а које су уз амандманско дјеловање парламентарца и усвојене.

Разматран је и извјештај самог комитета који је у дискусији и са усвојених девет амандмана добио општу подршку чланства. Парламентарци су се сагласили да извјештај темељито разрађује теме миграција, климатских промјена, али и оне енергетске те вјештачке интелигенције.

Посљедњег дана засједања комитета одржани су и избори за руководство Генералног комитета за економска питања, науку, технологију и животну средину те су обновљени мандати председавајућег Азаја Гулијева (Азербејџан), замјеника председавајућег Артура Герасимова (Украјина) и извјеститељке Пауле Кардосо. (Португал).

На дневном реду задњег дана пленарне сједнице било је разматрање додатних тачака и обраћање два предсједничка кандидата, Переа Хуана Понса из Шпаније и Марка Причарда из Уједињеног Краљевства. Најшира дискусија се повела о Приједлогу резолуције шефа финансија Бусера којом су увећана досадашња издвајања држава како би се компензовао изостанак Руске Федерације у том погледу, а који је на крају усвојен.

Уз најширу подршку парламентарца усвојена је и Декларација овогодишњег засједања. Њоме се, укључујући и претходне годишње декларације ПСОЕБС-а, осуђује агресија Руске Федерације на Украјину те јасно изражава сада већ наставак подршке Украјини, али и осуда хуманитарне кризе која се огледа у присилним депортацијама. Снажно се подупиру дипломатски напори САД у сврху окончања рата те заговара препознавање и процесуирање ратних злочина. Такође, позивају се и земље чланице ОЕБС-а да у пуној мјери допринесу обнови Украјине у саобраћајном, економском и сваком другом погледу. Поново је исказана подршка праву на постојање и одбрану Израела, али и истакнута обавеза поштовања Повеље УН-а те међународног, хуманитарног и људских права свих актера на Блиском истоку уз захтјев за тренутни престанак сукоба и одбацивање било каквих територијалних или демографских промјена, како у Појасу Газе тако и Западној обали. Примљени су к знању издати налози за хапшење актера сукоба и потцртан императив осигуравања потпуне одговорности за све почињене ратне злочине.

Поновљеним позивањем на принципе Хелсиншког завршног акта исказана је потреба за усвајањима амбициозних климатских акционих планова, стављен нагласак на научна истраживања, смањење штетних емисија, креирање квалитетних радних мјеста те одрживог економског раста, заштите извора питке воде као и рационализације и регулативе експлоатације ријетких земних елемената. Такође, истакнуте су теме вјештачке интелигенције и могуће успостављање Ад хок комитета унутар ПСОЕБС-а, као и пропорционалније полне заступљености званичника Организације.

У Декларацији је, усвајањем на пленарном дијелу и на сједницама општих комитета, своје мјесто пронашла и 21 резолуција које су предложили парламентарци. Осим усвојене Резолуције о јачању позитивног програма сарадње на Западном Балкану, у фокус ПСОЕБС-а је стављен различит спектар тема, све од 50. годишњице Завршног акта у Хелсинкију, мира и стабилности на Блиском истоку те поштовања међународног права, превенције радикализације младих оснаживањем парламентарне дипломатије, међународних мисија ПСОЕБС-а за посматрање избора, подршке Молдавији и демократским вриједностима у Грузији све до превенције кријумчарења дјецe те борбе против руских дезинформација и покушаја прекрајања историјских догађаја.

Као посљедња ставка овогодишњег засједања одржани су избори за руководство ПСОЕБС-а на којима је Пере Хуан Понс изабран за предсједника у двогодишњем мандату, а уз њега су изабрани и замјеници предсједника: Зофили из Италије, Потучкова из Чешке, Хајду из Румуније и Шараламбидес са Кипра те је Бусер из Швајцарске поново изабран за шефа финансија.

Замјеник предсједавајућег Делегације ПСБиХ Албин Муслић одржао је састанак с новим предсједником ПСОЕБС-а, Переом Хуаном Понсом. Муслић је нагласио важност Југоисточне Европе у тренутним геополитичким околностима те се посебно осврнуо на политичку ситуацију у Босни и Херцеговини. Саговорници су подвукли потребу за релаксацијом политичких тензија унутар земље и наставак европског пута Босне и Херцеговине те ангажман Мисије ОЕБС-а као ствари од највишег приоритета. Кључан је наставак и још активнија сарадња са ПСОЕБС-ом коју ће донијети ново руководство Организације, закључили су Муслић и Понс.

Посебно су се дотакли сукоба у региону Организације и свијету, а чему ће, како је рекао предсједник Понс, ПСОЕБС-а у предстојећем периоду посветити значајнију пажњу. Закључно, вођене су дискусије о репрезентативности младих парламентарца унутар ПСОЕБС-а и на водећим позицијама, те проблему финансирања цијеле Организације, а што ће, како је казано, заузети посебно мјесто и у двогодишњем акционом плану предсједника Понса.

Припремио:

Секретар
Делегације ПСБиХ у ПСОЕБС-у

Тео Рогич

Одобрио:

Први замјеник предсједавајућег
Делегације ПСБиХ у ПСОЕБС-у

Албин Муслић

Доставити:

- Колегијуму Дома народа Парламентарне скупштине БиХ
- Колегијуму Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ
- Колегијуму Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ
- члановима Делегације ПСБиХ у ПСОЕБС-у
- Комисији за спољне послове Представничког дома
- Комисији за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације Дома народа
- Сектору за односе с јавношћу
- а/а